

Minister som Medlem af dette Thing, tog sig med overordentlig Varme af dette Forslag. Han anvendte sin rige Veltalenhed til at støtte det, og han lagde i sine Ord den særegne Varme, han formaaer, naar et Forslag ret interesserer ham. Han foreholdt os da omtrent paa samme Maade som idag, at naar man forkastede det foreliggende Forslag, handlede man imod Grundloven. Disse Ytringer fremkaldte dengang en Protest fra den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts Bde Valgkreds (Barfob), som jeg kan sige ogsaa var udtalt for mit Vedkommende. Forslaget blev forkastet. Siden saae jeg fremkomme et Forslag fra den nuværende ærede Minister i en meget forandret Skikkelse, og jeg ventede da, at ogsaa det vilde komme til os i Grundlovens Navn med Forbring paa at blive vedtaget. Det udeblev imidlertid; men der er kommet et andet istedet, som var himmelvidt forskjelligt fra det første, og nu høre vi, at ogsaa det kommer til os i Grundlovens Navn, og at det vil være en Forbrydelse imod Grundloven ikke at gaae ind paa det. Naar man sammenholder disse Momenter, troer jeg, man ledes paa den rette Vei og vil indsee, at man ikke paa den Maade kan beraabe sig paa Grundloven og sige: „Stem for dette, ellers handler Du mod Grundloven“, medmindre man godtgjør, at Forslaget ikke alene er en Gjennemførelse af Grundlovens Tanke, men ogsaa, at det er den eneste mulige. Dette Sidste vil jeg bede at lægge Mærke til, at man ikke har Ret til at beraabe sig paa Grundloven og ikke kan sige, at man kommer ind i en Retning, der strider imod Grundloven, medmindre man har godtgjort, at Forslaget er den eneste mulige Gjennemførelse af Grundlovens Tanke; er man Beviset skyldig herfor, saa er Udtalelsen uberegtiget. Jeg maa lægge en stor Vægt paa, at man ikke saaledes jævnlig kommer til os, og siger: „Stem for Lovforslaget, ellers handler I imod Grundloven“; det gaaer dermed, som den ærede Minister iafte sigildrede os at det gaaer med Taler om Indgreb i Eiendomsretten. Den ærede Minister bemærkede nemlig, at saa ofte der bliver Tale om at høre noget Tilbud til Kirkerne, saa komme Kirke-eierne til os og sige: „Det er et Indgreb i Eiendomsretten“; man gjentager saa ofte disse

Ytringer, at det er Indgreb i Eiendomsretten, at hvis der til Slutningen virkelig skulde begaaes et saadant Indgreb, da havde man saa ofte misbrugt Ordene, at Ingen vilde bryde sig om dem. Jeg skal henstille, om ikke noget Eignende let kunde finde Sted, naar man saaledes jævnlig siger: „Stem for Lovforslaget, ellers bryde I Grundloven“; man kan saa ofte og saa hyppigt beraabe sig derpaa, at naar der virkelig til Slutningen blev Tale om et Grundlovsbrud, saa vil Ingen bryde sig derom, fordi man allerede er vant til uden Grund at høre det omtale. Derfor: Nogen stiller sig paa det Standpunkt, at han siger: Jeg vil ikke en Kirkeforfatning, da har Ministeren fuld Ret til at holde Grundloven frem for ham og sige: „Saa er Du i Strid med Grundloven“, men saalænge Spørgsmaalet kun er om den Maade, hvorpaa Grundlovens Bestemmelse skal gennemføres, saalænge kan en saadan Ytring ikke være berettiget. Jeg skal tillade mig at udtale, hvorledes jeg stiller mig til Spørgsmaalet om en Kirkeforfatnings Indførelse. Ved denne skal der finde en Opjørelse Sted mellem Stat og Kirke, og da er det Første, som Tanken her møder, det saakaldte Kirkegods. Hvem tilhører Kirkegodset? Dette er et Spørgsmaal, som først og fremmest maa afgjøres, inden man gaaer videre. Jeg har ved tidligere Leiligheder og endnu i denne Samling udtalt mig ubestemt angaaende dette Spørgsmaal, jeg behøver derfor nu ikke at byde videre derved, jeg kan henholde mig til, hvad jeg dengang har udtalt, men dette Spørgsmaal menter jeg allerførst maa afgjøres. Naar man dernæst kommer til Forfatningens nærmere Bestemmelser, saa gjør jeg den Forbring, at man ved at indføre en Kirkeforfatning ikke maa indføre en Majoritets Afgjørelse i Troessager (Stemmer: Hør!). Jeg beber, at man i saa Henseende vel vil holde sig for Die den Forskjel, som er tilstede imellem borgerlige og kirkelige Sager. Statens Formaal kræver med Nødvendighed, at Minoriteten maa underkaste sig Majoriteten; naar vi stemme over en Sag i denne Sal og vi ere af forskjellige Meninger, saa vide vi forud, at den, der bliver i Minoriteten, er undergivet den Skjæbne at maatte underkaste sig, hvad Majoriteten bestemmer;